

MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 6. évfolyamosok számára

2010. január 22. 14:00 óra

NÉV: _____

SZÜLETÉSI ÉV: HÓ: NAP:

Tollal dolgozz! Ügyelj a külalakra!
A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.
A megoldásra összesen 45 perced van.
Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj!

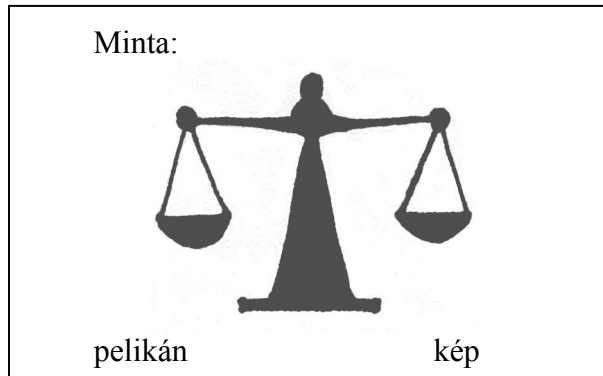
Jó munkát kívánunk!

<p>1. Változtasd meg a megadott szó első mássalhangzóját úgy, hogy három új szót kapj!</p> <p style="text-align: center;">TÁNC</p> <p style="text-align: center;">..... </p>	<table border="1" style="width: 100%; height: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 20px; text-align: center;">a</td><td style="width: 20px;"></td></tr> </table>	a																															
a																																	
<p>2. Írd le az ismert szókapcsolatot a jelentés alapján a kulcsszó felhasználásával!</p> <p>Pl.: csodálatos látványt nyújt (fest) → festeni sem lehetne szebbet</p> <p>a) nem ugyanúgy látja, mint korábban (szín)</p> <p>b) előnytelen oldaláról mutatja be (kép)</p> <p>c) rosszat jósol (ördög)</p> <p>d) szépítve mondja el azt, ami vele történt (színez)</p> <p>e) mások figyelmét felkeltő személy (egyéniesség)</p>	<table border="1" style="width: 100%; height: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 20px; text-align: center;">a</td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px; text-align: center;">b</td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px; text-align: center;">c</td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px; text-align: center;">d</td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px; text-align: center;">e</td><td style="width: 20px;"></td></tr> </table>	a		b		c		d		e																							
a																																	
b																																	
c																																	
d																																	
e																																	
<p>3. Olvasd el figyelmesen a verset!</p> <p style="text-align: center;">Kányádi Sándor: Búcsúkép</p> <p style="text-align: center;">Összegyűlt a nádas népe elmenőben még egy képre: vadrécétől pelikánig minden madár ott kacsázik, s elhallgatnak mind egy percre, hogy a tó lefényképezze. Készen a kép, és megszólal kórusban a búcsúzódal: sorra-rendre, ahogy jöttek, a nádastól elköszönnék. Dühe elől szélnek-télnek elrejtí a tó a képet, s ha megjön a tavasz újra, a jég alól előhúzza.</p> <p>Húzd alá a megadott szavak rokon értelmű változatai közül azt, amelyik jobban megfelel a versbeli értelmezésnek!</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 45%;"> <p>a)</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="padding: 5px;">kacsázik</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">↙ ↘</td><td style="padding: 5px;">totyog</td></tr> <tr><td></td><td style="text-align: center; padding: 5px;">↘ ↙</td><td style="padding: 5px;">hápog</td></tr> </table> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 45%;"> <p>b)</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="padding: 5px;">nádas népe</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">↙ ↘</td><td style="padding: 5px;">madarak</td></tr> <tr><td></td><td style="text-align: center; padding: 5px;">↘ ↙</td><td style="padding: 5px;">állatok</td></tr> </table> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 45%;"> <p>c)</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="padding: 5px;">dühe</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">↙ ↘</td><td style="padding: 5px;">tombolása</td></tr> <tr><td></td><td style="text-align: center; padding: 5px;">↘ ↙</td><td style="padding: 5px;">felháborodása</td></tr> </table> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: 45%;"> <p>d)</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="padding: 5px;">elrejtí</td><td style="text-align: center; padding: 5px;">↙ ↘</td><td style="padding: 5px;">eltitkolja</td></tr> <tr><td></td><td style="text-align: center; padding: 5px;">↘ ↙</td><td style="padding: 5px;">eldugja</td></tr> </table> </div> </div>	kacsázik	↙ ↘	totyog		↘ ↙	hápog	nádas népe	↙ ↘	madarak		↘ ↙	állatok	dühe	↙ ↘	tombolása		↘ ↙	felháborodása	elrejtí	↙ ↘	eltitkolja		↘ ↙	eldugja	<table border="1" style="width: 100%; height: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 20px; text-align: center;">a</td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px; text-align: center;">b</td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px; text-align: center;">c</td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px; text-align: center;">d</td><td style="width: 20px;"></td></tr> </table>	a		b		c		d	
kacsázik	↙ ↘	totyog																															
	↘ ↙	hápog																															
nádas népe	↙ ↘	madarak																															
	↘ ↙	állatok																															
dühe	↙ ↘	tombolása																															
	↘ ↙	felháborodása																															
elrejtí	↙ ↘	eltitkolja																															
	↘ ↙	eldugja																															
a																																	
b																																	
c																																	
d																																	

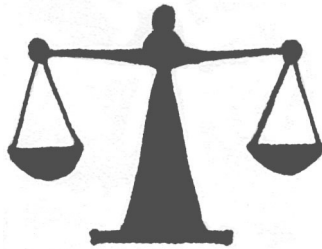
a	
b	
c	
d	

4. A mérleg csak akkor van egyensúlyban, ha mindkét serpenyőjébe **ugyanolyan szófajú szó** kerül.

Egészítsd ki az ábrákat a Kányádi-versből (3. feladat) vett szavakkal!

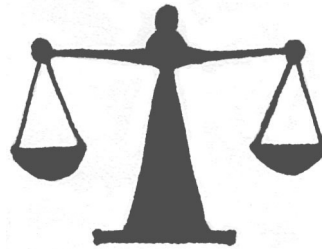

a)

elkészön

b)

madár

c)

és

d)

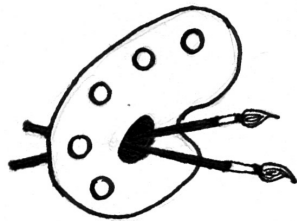

búcsúkép

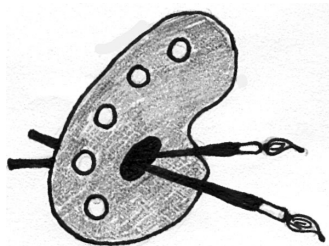
5.	<p>Alkoss két ugyanilyen ritmusú sort a megadott szóhalmazból válogatva! A megadott szavakat csak egyszer használhatod fel! (A szavakat ne toldalékolod!)</p> <p>Gyönyörű kis tulipánt</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; width: 300px; height: 100px; margin: 20px auto; text-align: center;"> <p>szót, nevét, a, azt, odaírták, vidék, a, csodaszép, volt, havas, volna</p> </div>	a ☐								
6.	<p>a) Keresd meg a szövegben azt a hét szót, amelyekben helyesírási hibát találsz!</p> <p>Írd le mindegyiket kijavítva a szöveg alá!</p> <p><i>A legelső adatott a Magyar táncról egy német krónikásnak köszönhetjük. 925-ben a kalandozó magyarok elfoglaltak egy Svájci kolostort. A szerzetesek kincseikkel még idejében elmenekültek, csupán egy félnótás barát maradt az üres épületben. Így eltudta mesélni krónikástársainak, hogy a vitézek „csapongó jókedvel táncoltak vezéreik előtt.”</i></p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	a ☐								
7.	<p>Magyarázd meg, hogy mit jelentenek az alábbi szavak úgy, hogy minden zárójelben lévő szót felhasználasz, és ha szükséges, toldalékolod őket! A megadottakon kívül más szavakat nem használhatsz!</p> <p>a) festőinas: (festő, mellett, szakma, személy, tanuló)</p> <p>.....</p> <p>b) korona: (az, fejdísz, jelképező, hatalom, uralkodó)</p> <p>.....</p> <p>c) emlékmű: (alkotás, az, emlék, megörökítő, vagy, valaki, valami)</p> <p>.....</p> <p>d) arckép: (ábrázol, arc, az, kép, valaki)</p> <p>.....</p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td>☐</td></tr> <tr><td>b</td><td>☐</td></tr> <tr><td>c</td><td>☐</td></tr> <tr><td>d</td><td>☐</td></tr> </table>	a	☐	b	☐	c	☐	d	☐
a	☐									
b	☐									
c	☐									
d	☐									

8. Válogass a megadott szavak közül! A világos palettára a magas, a sötétebbre a vegyes hangrendű szavak kerüljenek!

árnyalat, bíbor, mázolás, kármin, alkotás, művész, rajzolás, színezés, vászon

←

←

a	
b	

9. Olvasd el figyelmesen a szöveget, majd oldd meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Örkény István: Ki mit tud?

Bárd Elek harmincnyolc éves bankpénztáros nála tíz évvel fiatalabb feleségével (szül. Ulrich Nóra mozgásművésznővel), valamint két gimnazista fiával egy verőfényes tavaszi délelőttön kísértelt az Állatkertbe, ahová azonban nem sikerült bejutniuk, mert a kaput óriási tömeg vette körül, azon belül pedig rendőrautók, tűzoltókocsik és mentők akadályozták meg a továbbjutást. A körülállóktól megtudták, hogy a hüllők házából kiszabadult egy tizenöt méter hosszúságú kobra, mely jelenleg a pénztárfülke előtt tekereg.

– Bocsánat – mondogatta Bárd Elekné, miközben átfurakodott a sokaságon, és egyenesen odalépett a szörnyeteghez. Halkan és behízselgően dudorászni kezdett, aztán megsimogatta a vérszomjas hüllő fejét, és belépett az Állatkert kapuján.

A kígyó engedelmesen követte, be a kapun, át a pázsiton, el az oroszlánok és tigrisek zárkái előtt, vissza a saját ketrecébe, melyet a mozgásművész gondosan rázárt, majd lassú léptekkel visszasétált övéihez.

– Hát ezt hogy csináltad? – kérdezte a férje az elámult tömeg közepén.

– Nekem ez semmi – mondta szerényen Bárdné. – Vizsgázott, okleveles kígyóbűvölő is vagyok.

– És ezt miért nem mondtad meg soha? – kérdezte a férje, Bárd Elek bankpénztáros.

– Mert sosem kérdezted – mondta a felesége, és fiait kézen fogva, férje kíséretében elindult a főkapu felé.

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	

- a) Hány éves Bárd Elekné?
- b) Miért gyűlt össze a tömeg az Állatkert bejáratánál? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!
- A Kiszökött az oroszlán, és az emberek kimenekültek.
 - B Tévedésből azt hitték, hogy aznap is nyitva van.
 - C Kíváncsiak voltak a kígyóbűvölő mutatványára.
 - D Egy elszabadult hüllő a pénztárnál tekergőzött.
- c) Húzd alá a felsorolásban azoknak a járműveknek a nevét, amelyek akadályozták az emberek továbbjutását az Állatkertbe!
- villamos, tűzoltókocsi, rendőrautó, locsolókocsi, kerékpár, autóbusz, mentőautó**
- d) Írd le, hány méter hosszú volt a vérszomjas hüllő!
- e) Mivel bírta engedelmességre az asszony a kígyót? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!
- A Ostorával szófogadásra bírta.
 - B A lelkére beszélt, amire az szót fogadott.
 - C Egy dallammal elbűvölte az állatot.
 - D Egy dalt furulyázott neki, mire az elkábult.
- f) Miért nem mondta eddig az asszony, hogy ért a hüllők szelídítéséhez? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!
- A Mert senki sem kérdezte tőle.
 - B Mert szeretett titkolózni.
 - C Mert azt hitte, a férje már tudja.
 - D Mert szégyellte cirkuszi múltját.
- g) Az alábbiak közül melyik lehetne még a szöveg címe? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!
- A A titokzatos feleség
 - B Egy átlagos nap az Állatkertben
 - C Bárd Elek titka
 - D Állatkerti tragédia

10. Írj 6–8 mondatos fogalmazást, ezzel a címmel:

Megtaláltam a kincses sziget térképét!

.....

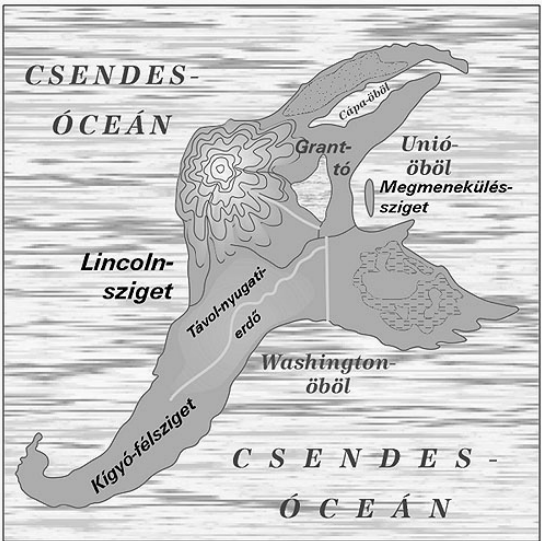
.....

.....

.....

.....

.....

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	
h	
i	

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....